

Egyéni beszámoló

„Az idegen nyelvi képzés módszertani megújulása a Siófoki Perczel Mór Gimnáziumban” című Erasmus+ KA1 mobilitási projekt keretében megvalósult külföldi továbbképzésről

Kiutazó pedagógus

neve: Németh Erika

mobilitás időtartama: 2015.szeptember 20 – 2015. október 03.

helye: Lettország, Daugavpils

A fogadó intézmény

neve: Training Centre LatInSoft

címe: LatInSoft SIA Mihoelsa 56, Daugavpils, LV-5401, Latvia

kapcsolattartó adatai: Sergey Simonov, Chief Executive Officer,
learnrussian@latinsoft.lv +371 65407209

weboldal: <http://www.learnrussianineu.com/ru/obuchenie/uchebnie-programmi/povishenie-kvalifikacii-dlja-uchitelej>

A továbbképzés

A kurzus **címe:** „Az orosz, mint idegen nyelv tanításának elméleti és gyakorlati aspektusai”

Résztevői: Lengyelország - 7 fő, Magyarország – 2 fő, Szlovákia – 1 fő (Rimaszombat), Csehország – 1 fő

Résztevők feladatai:

- 100%-os megjelenés a foglalkozásokon
- aktív részvétel a gyakorlati foglalkozásokon: prezentáció, jó gyakorlat terjesztése, saját tananyag létrehozása internetes források segítségével, interaktív játék és készségfejlesztési technikák adaptálása stb.
- részvétel az iskolalátogatásokon és óraelemzéseken

Elsajátítandó kompetenciák:

- idegen nyelvi kompetencia fejlesztése
- kooperatív tanítási technikák alkalmazása
- szerepjátékok, problémamegoldó feladatok interaktív felhasználása az órákon
- a „thinking approach” (gondolkodó megközelítés) módszertani alkalmazása a gyakorlatban

Kurzustematika 1-2. hét

Szaktárgyszertani áttekintés (kommunikatív, feladatalapú, készségalapú stb.)

Készségfejlesztés (írás, olvasás, hallás, beszéd) olvasástanítástól a szabadolvasásig

Nyelvtanítás – az orosz nyelvtan problémás területei

Szókincsfejlesztés, lexikai ismeretek bővítése – lexikai gyakorlatok típusai

Interaktív beszédtanítás, hallásértés fejlesztés

Digitális tananyagok használata – internetes források, hasznos weboldalak

Az idegen nyelvi kompetencia szintjei – KER szintek, funkcionális fonetika

Mérés-értékelés, tesztek, vizsgák

Tankönyvek, szakirodalom áttekintése, jó gyakorlatok megosztása

Óralátogatások egy helyi orosz nyelvű gimnáziumban, óraelemzés

Iskolámban, a Siófoki Perczel Mór Gimnáziumban, 26 év angol tanítás után hirtelen a másik szakomat az orosz nyelvet kellett tanítanom egy csoportban azzal a nyilvánvaló céllal, hogy az édeklődő tanulókat felkészítem majd érettségi vizsgára orosz nyelvből. 1988-ban végeztem a Szegedi Egyetem Bölcsészettudományi Karán angol-orosz szakon. A rendszerváltás környékén annyira kevés angol szakos egyetemet végzett középiskolai tanár volt Magyarországon, hogy 2014-ig angol nyelvet kellett tanítanom teljes óraszámban. Orosz nyelvet csak a tanítási gyakorlaton oktattam, ezért kerestem egy olyan kurzust, amely európai megközelítéssel, kommunikatív szemléletű, integrált készségfejlesztést megcélzó módszertani továbbképzést kínál hasonlóan az angol nyelvterületen szerzett tapasztalataimhoz.

Választásom végül Lettországra, Daugavpils városára esett, amely “a legoroszabb város az Európai Unióban”. Egy másik magyar kolléganővel vettünk részt a 2 hetes módszertani kurzuson a kétnyelvű egyetemi városban, ahol szinte csak orosz szót hallani, az ott élő nagyszámú orosz kisebbség miatt. 11 általános és középiskolában tanító kolléga volt a csoportban: 1 cseh, 1 szlovák, 7 lengyel és mi ketten magyarok. A fogadó szervezet, a LatInSoft, szervező munkatársai – maguk is gyakorló tanárok – mindent megtettek a kurzus sikeréért: első alkalommal felmérték az igényeket, és továbbították a kéréseket az előadóknak, akik többségükben az egyetem ruszisztika tanszékén alkalmazott nyelvészek, kutatók vagy a helyi orosz gimnáziumban tanító, nagy gyakorlati módszertani tapasztalattal rendelkező tanárok, voltak. Mobiltelefont kaptunk helyi kártyával, a nap 24 órájában fordulhattunk a szervezőkhöz, ha problémáink voltak. Gondosan választották ki a fogadó családokat, és változatos szabadidős programokat szerveztek nekünk. Az érkezés napján Rigában a repülőtéren várták a csoportot, aztán együtt mentünk városnézésre orosz idegenvezetéssel.

Számomra a továbbképzés egyik legnagyobb hozadéka az volt, hogy 2 hétig oroszul beszélhettem. Melegszívű vendéglátó családhoz kerültem, jó körülmények közé. A család háziasszonyával minden este 2-3 órát beszélgettem igazi orosz tea mellett. Sokat jelentett az is, hogy a foglalkozások munkanyelve az orosz volt, így kommunikáltunk a többi résztvevővel is. Az utcán, boltokban, éttermekben, múzeumokban oroszul beszéltek az emberek.

A kurzus az előzetes várakozásaim szerint alakult: gyakorlati segítséget adott a négy alapkészség és a nyelvtan integrált tanításához, interaktív feladattípusokra, modern módszerekre koncentrált, IKT-s foglalkozásokon vehettünk részt az egyetem IT tanszékén, órákat látogattunk és elemeztünk a helyi orosz tanítási nyelvű gimnáziumban, délutánonként civilizáció alapú kulturális programok részesei lehettünk. Külön kérésemre áttekintést és jó gyakorlatokat kaptunk vizsgafelkészítéshez a KER szintjei alapján. Nagyon hasznos volt a nemzetközi szakirodalmi áttekintés (papír és digitális alapú), amely hiánypótló a hazai tankönyv és szakkönyv kínálat tükrében.

A kapott segédanyagok közül jól tudtam használni mindennapi munkámban több kommunikatív típusfeladatot is. Készségfejlesztő és vizsgafeladatokat alapul véve magam is készítettem hasonló testreszabott gyakorló feladatsorokat. Az egyik előadótól kaptam szóbeli vizsgatételeket szerepjátékokkal, társalgási feladatokkal, amelyek hasznosak voltak a szóbeli érettségi tételsor összeállításában és a felkészítésben. Éléményszerű tanulást láthattunk egy orosz irodalomórán az orosz nyelvű gimnáziumban. Sajnos az én csoportom itthon nem érte még el azt a szintet, hogy irodalmi műveket elemezni tudjunk a tanórákon, viszont az elemzési szempontokat, az egyes csoportfeladatok elveit át tudom venni az angolóráimon. Az IKT

workshop során olyan weboldalakon dolgozhattunk, amelyek minden idegen nyelvet tanuló számára hasznosak: pl. a nyelv kiválasztásával interaktív gyakorló feladatokat lehet megoldani, dolgozat-, keresztrejtvény-, játékos feladatkészítő programokkal dolgoztunk, amelyekből iskolában minden nyelvszakos haszonnak profitálhat. Tapasztalt külföldi kollégáimtól nemcsak sok hasznos jó tippet kaptam a nyelvtanításhoz, hanem szakkönyveket is ajánlottak. Az egyik egyetemi oktató hívta fel figyelmünket a legjobban használható egynyelvű online szótárra. Nyelvi játékok egész sorát hoztam haza, amelyeket minden idegen nyelvi órán jól lehet használni. Örülök, hogy áttekintést kaphattam a nemzetközi gyakorlatban használatos tankönyvekről, kiegészítő szakirodalomról.

Sikerült jó kapcsolatot kialakítani a csoport tagjai között, szóba kerültek lehetséges iskolai együttműködések, közös projektek *bármilyen* idegen nyelvből. Sajnos az általános iskolai korosztályt tanító munkatársakkal ilyen programot nem tudunk megvalósítani a jövőben.

Kicsit más szemszögből nyerhettem betekintést az orosz kultúra egyes területeibe, ismét megtapasztalhattam az igazi orosz vendéglátást és a hazámra irányuló őszinte érdeklődést. Két hétre részese lehettem egy közösségnek, amelynek tagjait közös professzionális múlt és jövőbeli célok kötik össze, a szakmai beszélgetéseken félszavakból értik egymást, és hasonlóan gondolkodnak – elkötelezett pedagógusként.